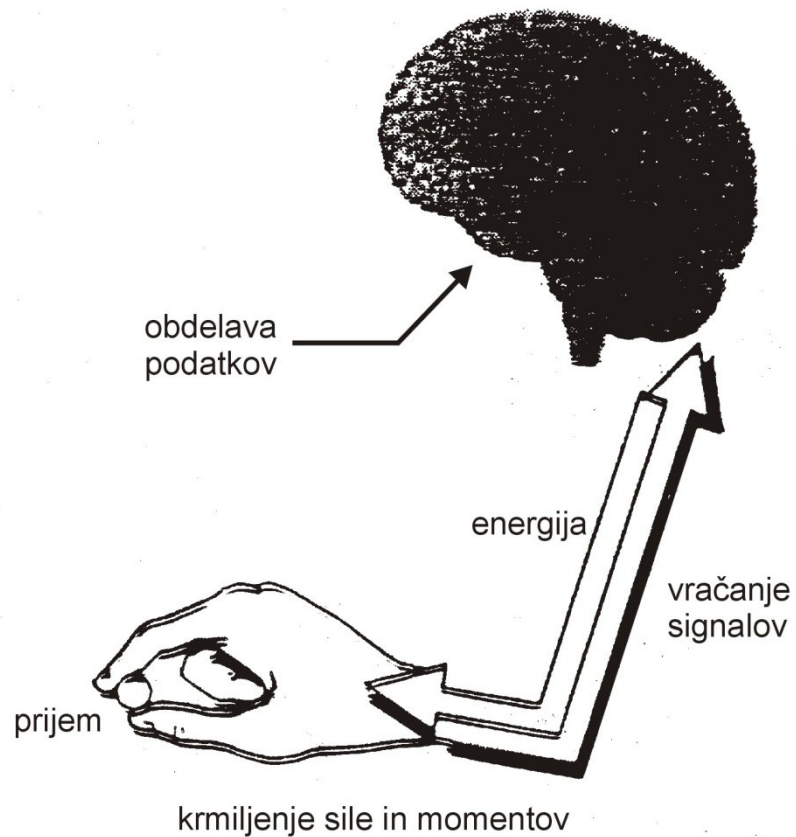

PRIJEMALA - človeška roka

**Prime in dvigne maso do 30 kg, prime drobno zrno peska, udari , da padeš v nezavest, oblikuje čašo, da piješ
igra klavir ali violino, oblikuje kipe, skrije predmete**

PRIJEMALA

- *Prijemalo kot vmesni člen med robotom/manipulatorjem in sestavnim delom/prijemancem.*
- *Naloge prijemal:*
  - hitro in zanesljivo prijetanje in izpuščanje enega ali več prijemancev,
  - varovanje prijemancev med prenašanjem,
  - držanje sestavnih delov ali obdelovancev med montažnim in/ali obdelovalnim procesom,
  - izvajanje dodatnih gibov pri montaži,
  - prijetanje s krmiljeno silo,
  - prilagajanje obliki in meram prijemancev,
  - povezovanje z manipulatorjem oziroma robotom (priključitev in krmilje).

PRIJEMALA - potrebna prijemna sila

Na prijemanec delujejo med prenašanjem naslednje sile:

Sila pospeševanja : $F = m \times a$

Sila teže: $F_G = m \times g$

Centrifugalna sila: $F_{\text{centr}} = m \times \omega^2 \times r$

Coriolisova sila: $F_{\text{cor}} = 2 \times m \times v \times \omega$

Dejanska sila na prijemancu: $F = k_1 \times k_2 \times F_R$

Varnostni koeficient k_1 :

$k_1 = 1,2 \dots 2$ in

$k_1 = 2,0 \dots 3,0$, če težišče prijemanca ni med čeljustmi.

Vpliv oblike prijemnih čeljusti in razmerja prijemanec - gibanje - koeficient k_2
(tabela)

PRIJEMALA - prijemne sile

F_R - sila, ki je rezultanta posameznih sil, ki delujejo na prijemanec med prenašanjem.

Pri dviganju:

$$F_D = m \cdot g \left(1 + \frac{a}{g} \right)$$

Pri spuščanju:

$$F_D = m \cdot g \left(1 - \frac{a}{g} \right)$$

Pri vodoravnem gibanju:

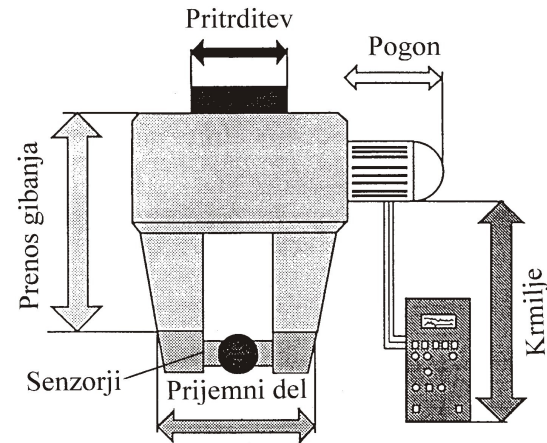
$$F_R = \sqrt{G^2 + F_v^2}$$

Pri gibanju po krožnici:

$$F_C = m \cdot \omega^2 \cdot r$$

PRIJEMALA - zgradba

- Pogon
- Prenos gibanja
- Prijemni del
- Senzorji
- Krmilje

principi prijemanje in drža

- s trenjem
- z obliko in/ali s trenjem
- s silo podtlaka
- magnetno silo
- adhezijskimi silami

PRIJEMALA - Izvor sil, pogonske enote in značilnosti

<p><i>Elektrika</i></p> <p>Električna prijemala</p>	<p>koračni motorji, DC in AC motorji</p>	<p>prilagoditev sili, dimenzijam prijemancev in spreminjanje območja vpenjanja, manjše prijemne sile, prenos preko vrvic</p>
<p><i>Pnevmatika</i></p> <p>Pnevmatična prijemala</p>	<p>pnevmatični motorji in valji</p> <p>elastične cevi, membrane</p>	<p>manjše sile prijemanja, namenska prijemal, potreben prenos sile z mehanizmi na prijemne prste,</p> <p>prilagodljiva prijemala, manj natančna lega</p>
<p><i>Hidravlika</i></p> <p>Hidravlična prijemala</p>	<p>hidravlični motorji in valji</p>	<p>mehanizem za prenos sil na prijemno mesto, velike sile</p>
<p><i>Vakuum</i></p> <p>Vakuumska prijemala</p>	<p>vakuumska prijemala</p>	<p>sila odvisna od podtlaka in površine prijemancev, manjše sile ravne ploskve</p>
<p><i>Magnetne sile</i></p> <p>Magnetna prijemala</p>	<p>permanentni in elektro magneti</p>	<p>feromagnetni materiali, odvisnost sile od velikosti reže</p>

PRIJEMALA - vrste prijemal in prijemalnih sistemov

- Prijemala z mehanizmi
- Vakuumska prijemala
- Prijemalni prsti.
- Prijemala z dodatnimi gibi
- Prilagodljiva prijemala:
  - Prilagoditev obliki
  - Prilagoditev dimenzijam
  - Prilagoditev sili
- Prilagodljiv prijemalni sistem
  - Dvojna prijemala
  - Revolverska prijemala
  - Izmenljiva prijemala
- Integrirana prijemala - orodja

PRIJEMALA - prijemala z mehanizmi

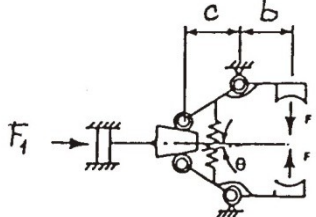
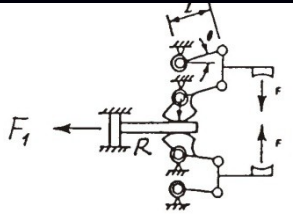
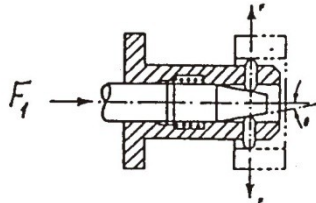
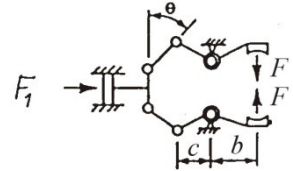
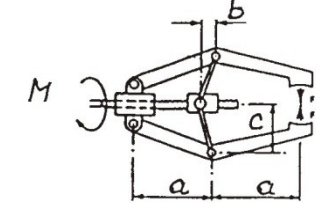
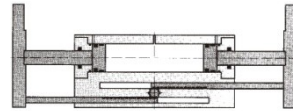
Pogonske enote: električni motorji, pnevmatični valji, hidravlični valji.

Število prstov: dva, tri ali več.

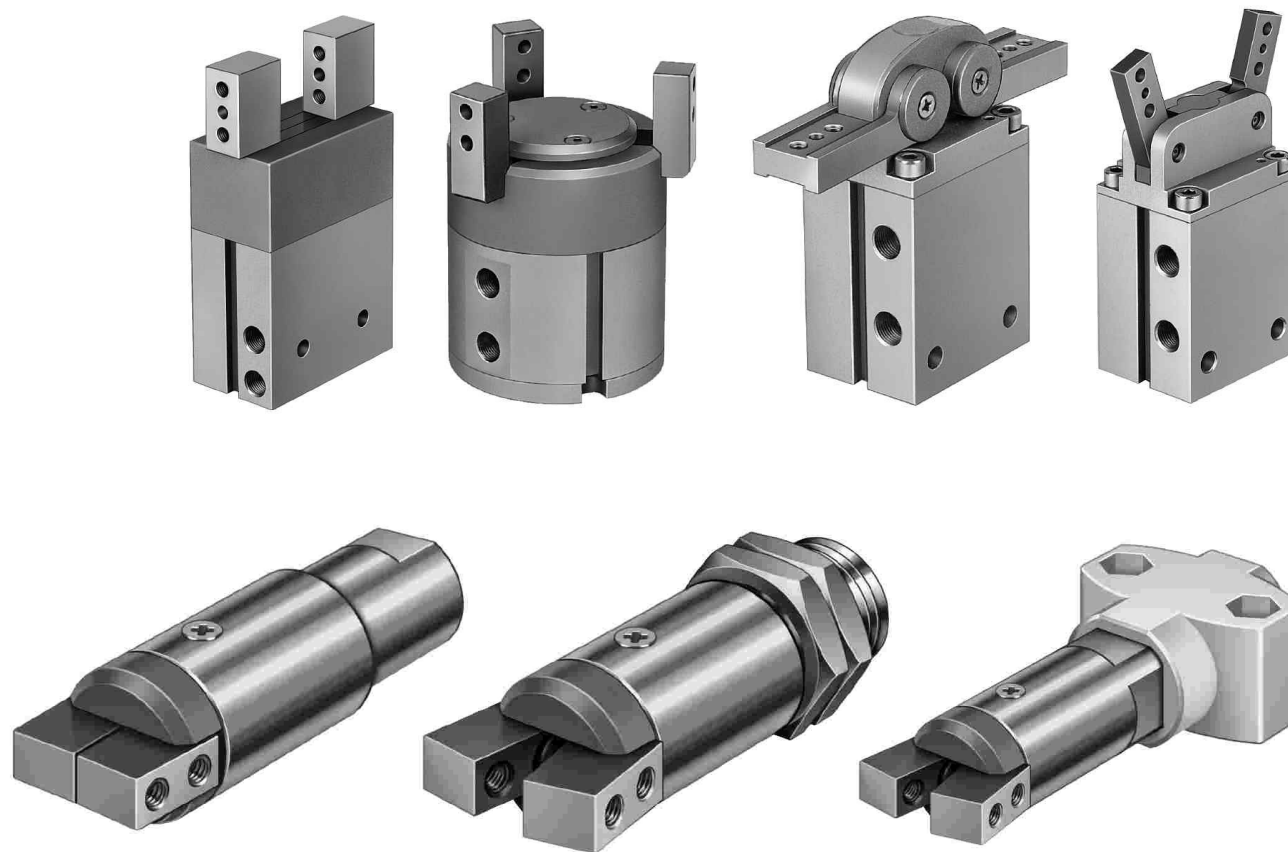
Gibljivost prstov: mirujoči, gibljivi.

Oblika gibanja prstov: premočrtno, krožno - po loku

Prenosni mehanizmi: klin, vzvodi, drogovi, kolesa, kolesa - drogovi, vreteno-matica, polž - polževo kolo, krivulja - drog, klin - vzvod, kolo - vlečna vrstica.

klin - vzvod		$\frac{F_1}{F} = \frac{2b}{c} \cdot \tan \theta$	zobata letev - zobnik - vzporedno vzvodovje		$\frac{F_1}{F} = \frac{2 \cdot l \cdot \cos \vartheta}{R}$
klin - dročnik klinast prenos		$\frac{F_1}{F} = 3 \cdot \tan \theta$	kolensko vzvodovje		$\frac{F_1}{F} = \frac{2 \cdot l \cdot \cos \vartheta}{R}$
vreteno - matica - vzvod		$\frac{M}{F} = \frac{2 \cdot a \cdot b}{\pi \cdot c}$	vzporedno gibanje čeljusti		$F = p \cdot A$

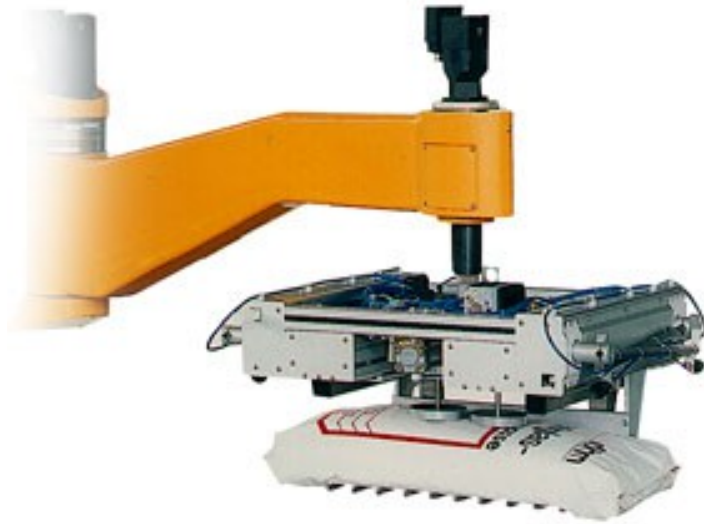

Različna prijemala **PRIJEMALA - Vakuumska prijemala**

- Prisesna prijemala s kroglico - sila se zagotovi z iztiskanjem zraka
- Prijemala s krmiljenim podtlakom - vakuumsko črpalko ali Venturijevo cevjo

Prijemna sila

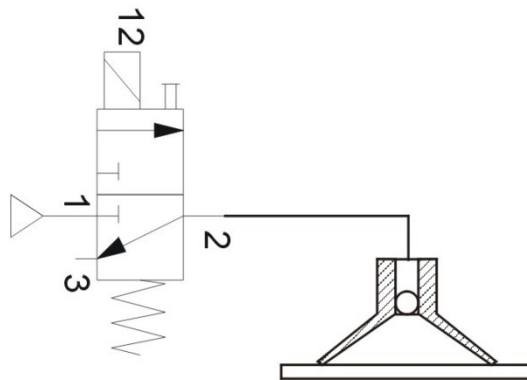
$$F = A \times (p_0 - p) \cdot k \quad (k = 0,5 \dots 0,8 - \text{površina, prilagoditev prijemalnega elementa, način prijemanja})$$

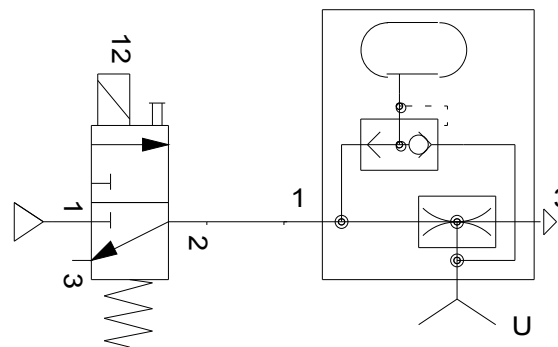
PRIJEMALA

- Vakuumska prijemala

VAD-1/4

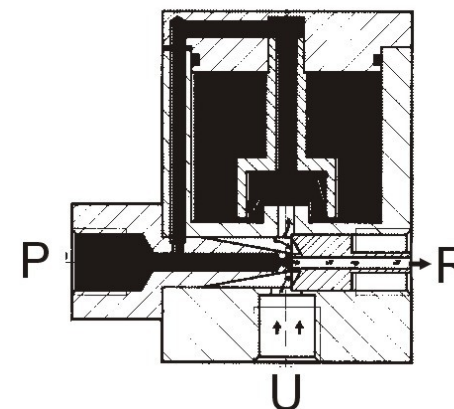
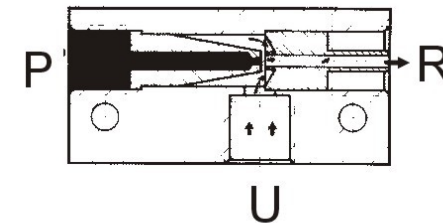
a) vakuumsko prisesno

b) vakuumsko prijemalo s

prijemalo

krmiljenim podtlakom

VAK-1/4

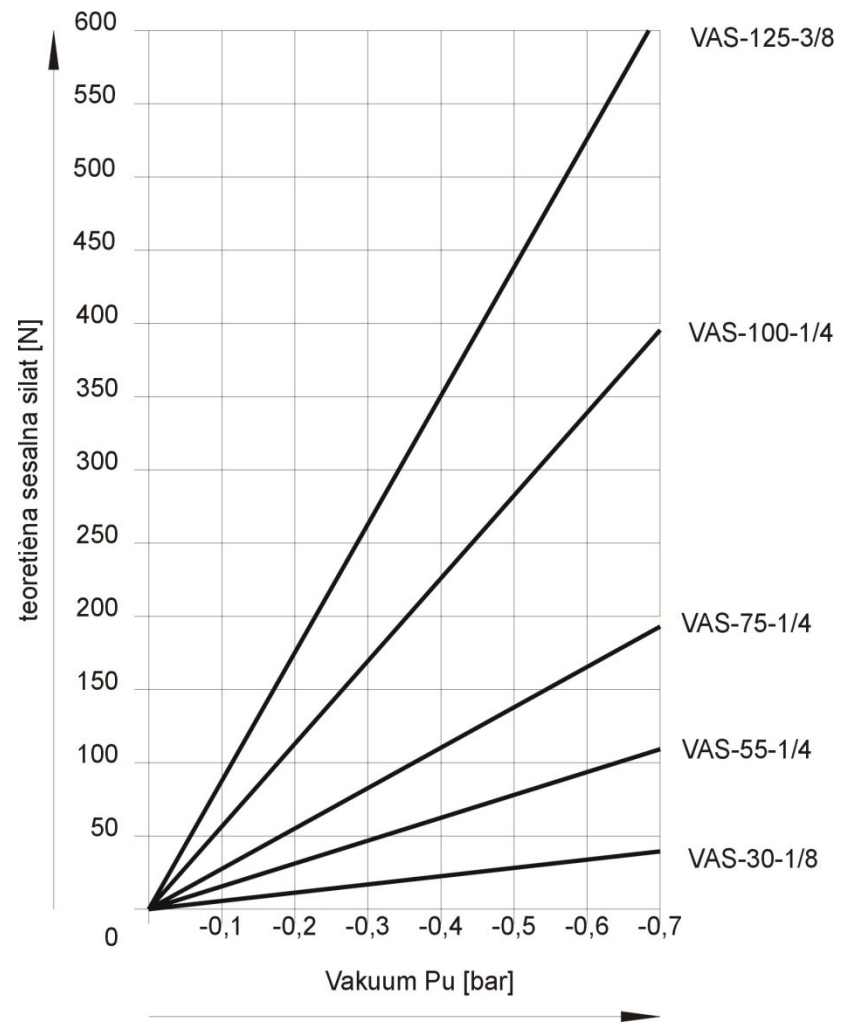
$$A = \frac{\pi \cdot D^2}{4}$$

$$p = 1 \dots 1,4 \text{ bar}$$

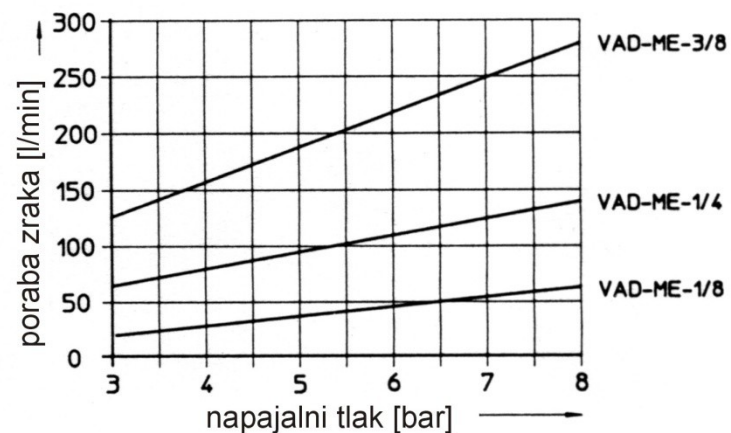
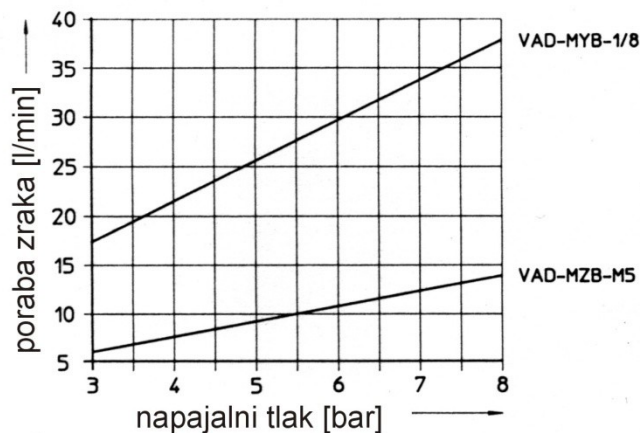
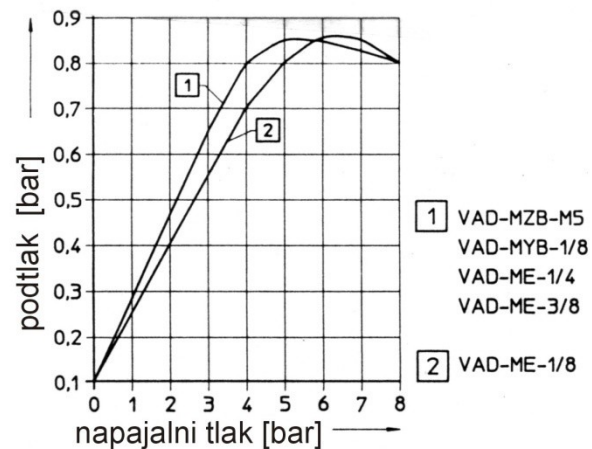
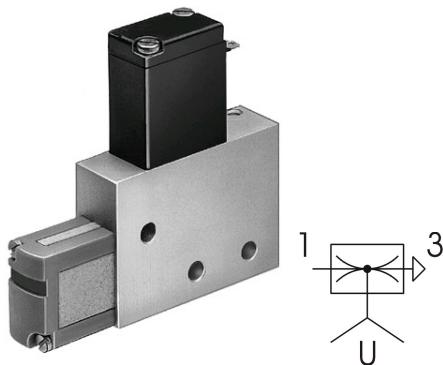
$$D = 6 \dots 60 \text{ mm}$$

$$F = 3 \dots 140 \text{ N}$$

PRIJEMALA - Vakuumska prijemala

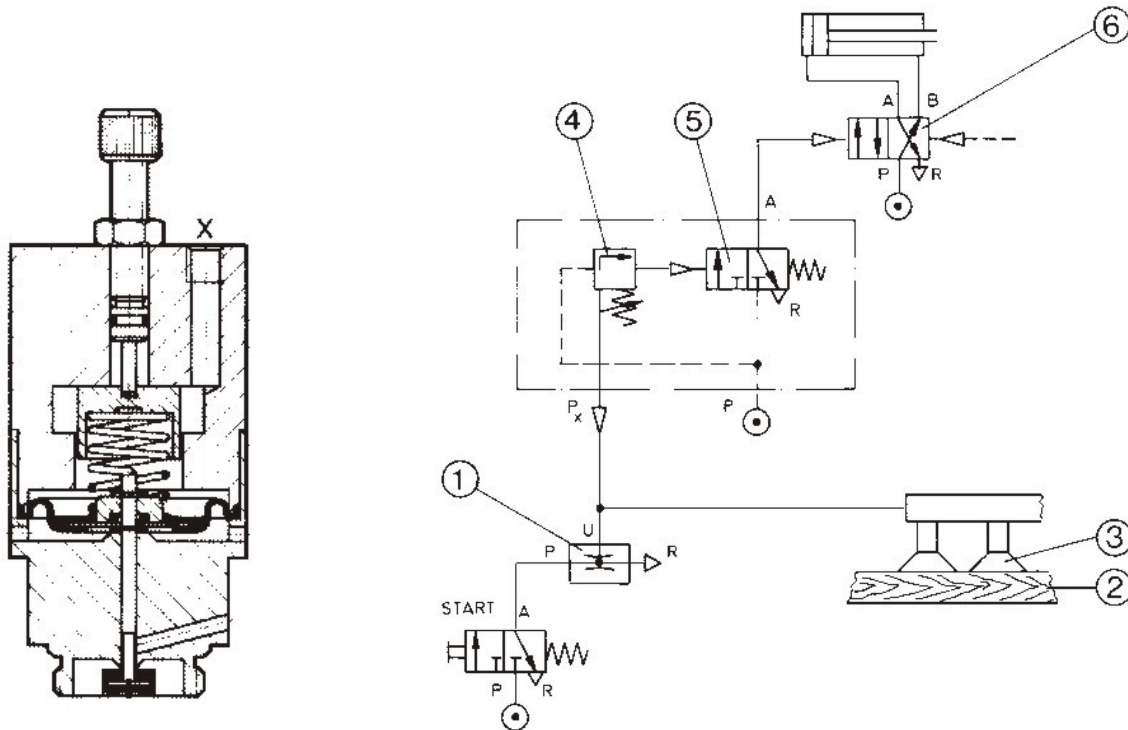

Teoretična sesalna sila za različne velikosti vakuumskih prijemal. **PRIJEMALA - Vakuumska prijemala**

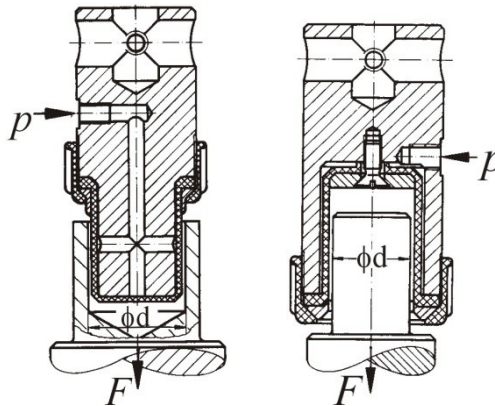
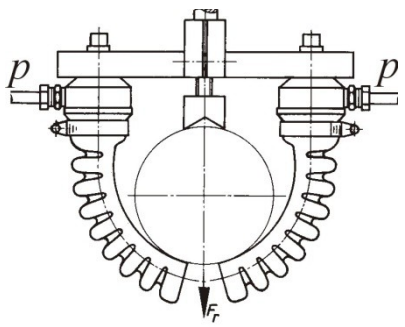
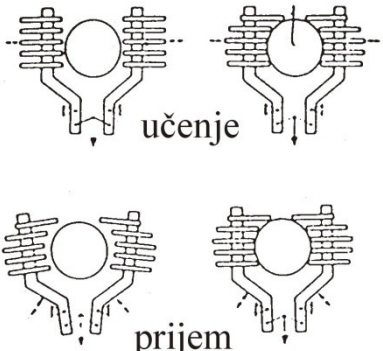
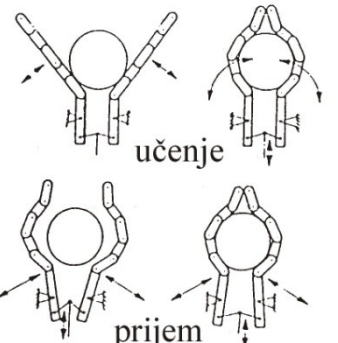
Poraba zraka in podtlak pri različnih napajalnih tlakih.

PRIJEMALA - Vakuumska prijemala

- 1 – sesalna šoba
- 2 – prijemanec
- 3 – priseski
- 4,5 – tlačni ventil
- 6 – potni ventil

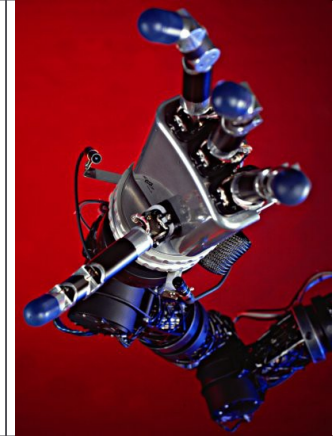
Kontrola podtlaka s tlačnim ventilom. **PRIJEMALA** - prijemalni prsti
 Prilagodljivi, možno učenje, lahko samostojni ali kot prsti prijemal z
 mehanizmi, manj natančno pozicioniranje

Membranska notranja, zunanja	Elastična cev enojna, dvojna	Pomični elementi	Členki
			

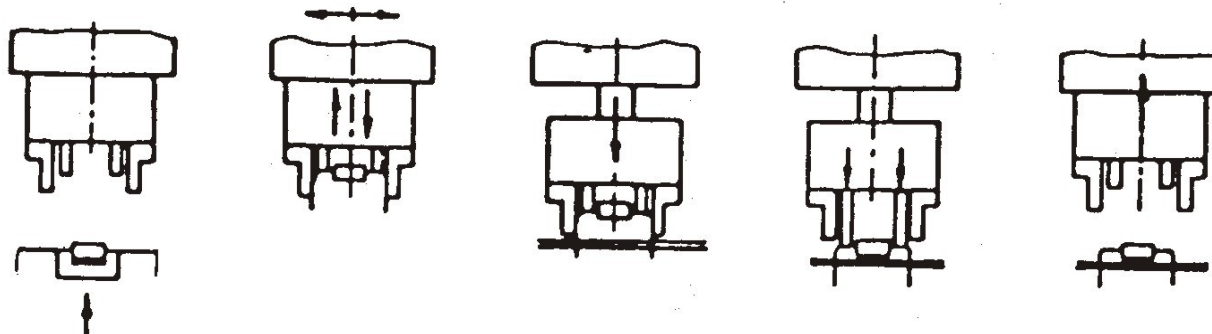

$d = 20 \text{ do } 60 \text{ mm}$
 $F = 80 \text{ do } 200 \text{ N}$
 $p = 2 \text{ do } 4 \text{ bar}$

$D = 5 \text{ do } 30 \text{ mm}$
 $F \text{ do } 80 \text{ N}$
 $P \text{ do } 6 \text{ bar}$

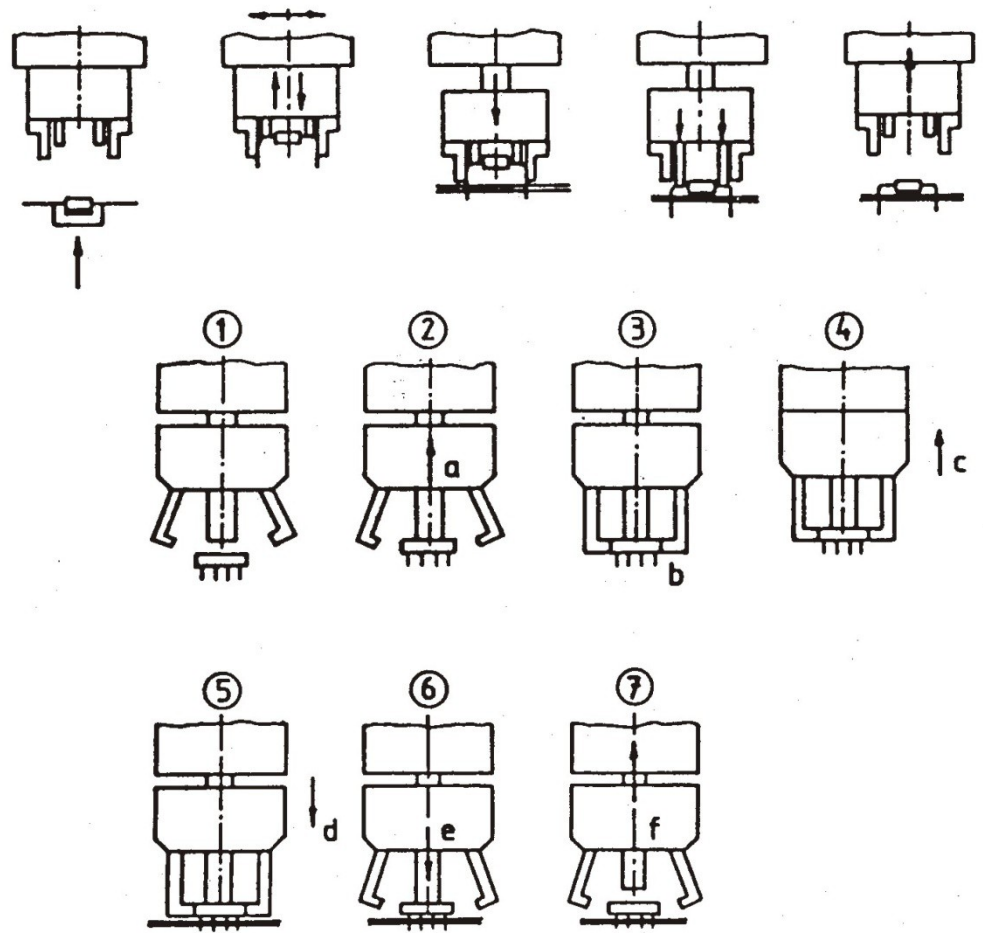
PRIJEMALA - z dodatnimi gibi

Vstavljanje ožičenih elementov v tiskanec.

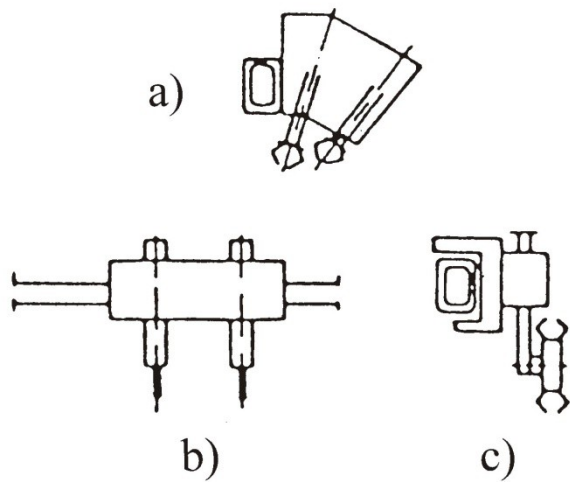
Prijemalo za miniaturne
elemente. **PRIJEMALA** - z dodatnimi gibi

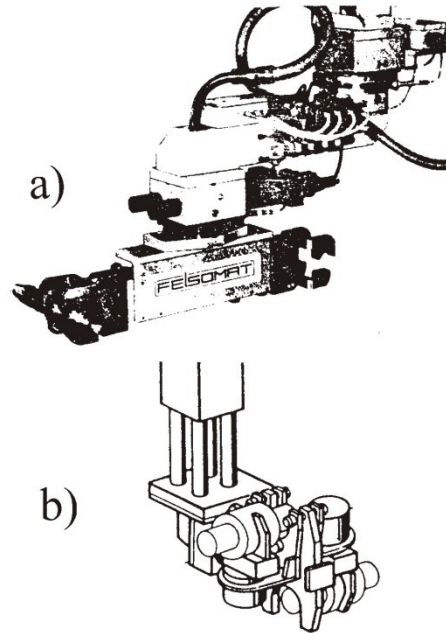
Prijemanje in vstavljanje ploščatih elementov v tiskanec. **PRIJEMALA** - prilagodljiva prijemala

Prilagoditev obliki	Prilagoditev dimenzijam	Prilagoditev prijemnim silam
Prilagodljivi prsti Vakuumska prijemala Zamenljiv prijemalni sistem	Prestavljivi prsti Večprijemni prsti Zamenljiv prijemalni sistem	Integracija merilnika sil Integracija proporcionalnega reducirnega ventila

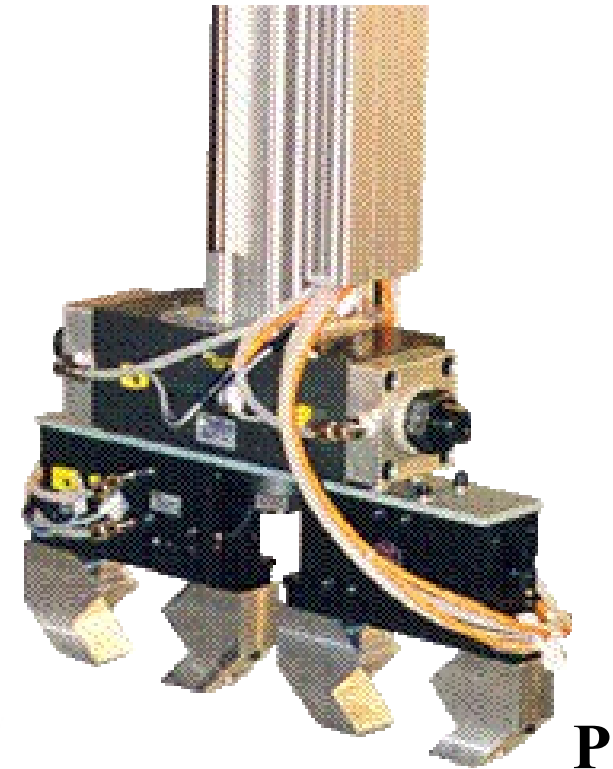
PRIJEMALA - Dvojna prijemala

a- V izvedba, b- H izvedba
c- vrtljiva izvedba

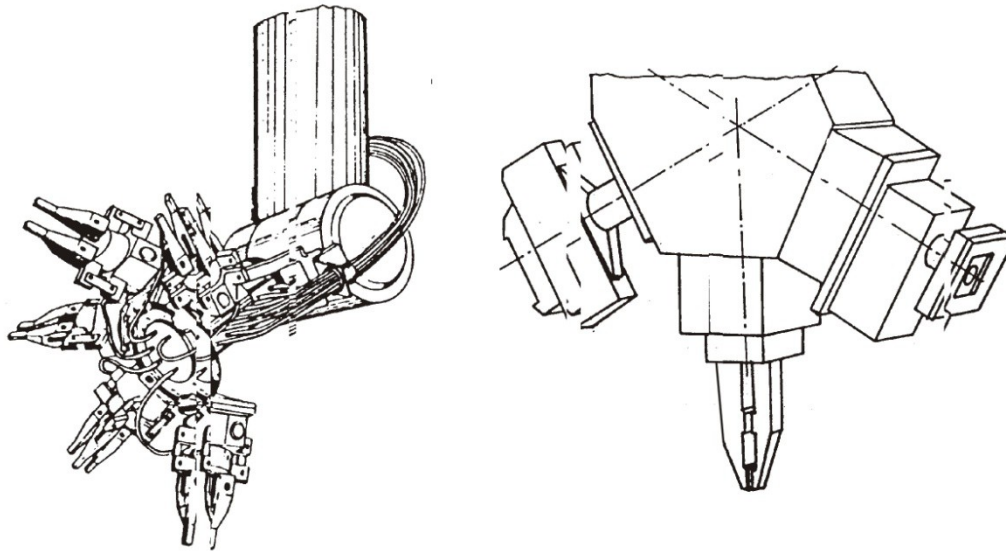

a- prijemalo za daljše obdel.
b- prijemalo za krajše obdel.

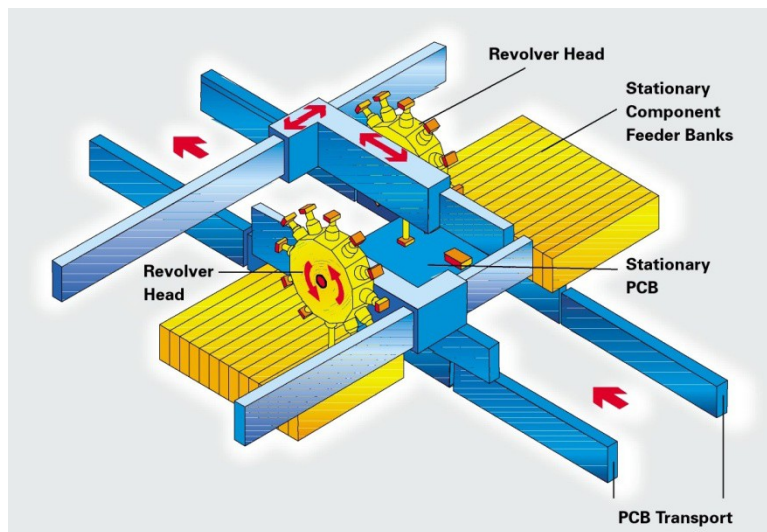

P

RIJEMALA - revolverska

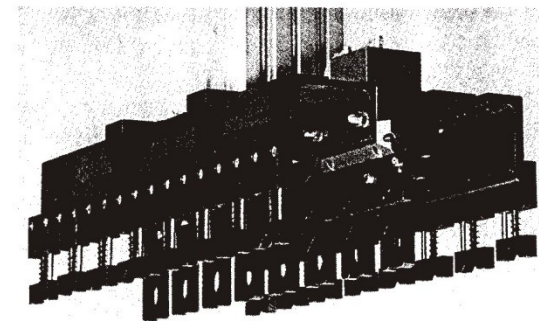
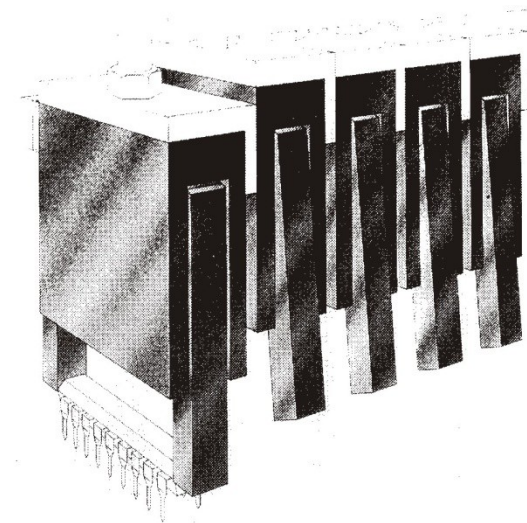
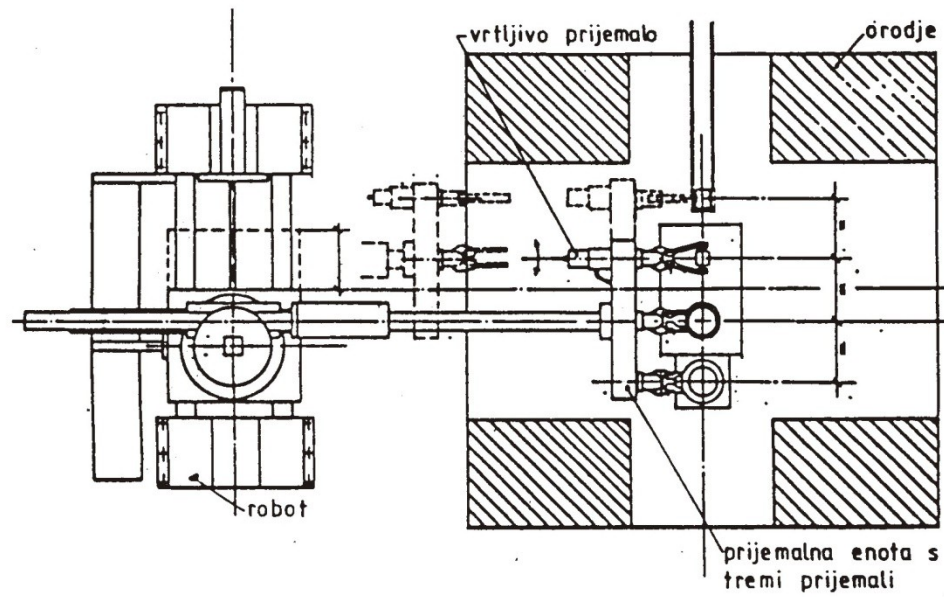
Stožčasto in bobnasto

Dvojno bobnasto prijemalo

PRIJEMALA - vzporedna

PRIJEMALA - Zamenljiva prijemala

